

2019-03-21
N2019/01343/TIF
N2018/04033/TIF

Näringsdepartementet

Trafikverket

781 89 Borlänge

Uppdrag att genomföra informations- och kunskapshöjande insatser inom områdena Mobilitet som en tjänst respektive Medborgar- och trafikantinformation för ökad trafiksäkerhet i vägtrafiken

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Trafikverket att i enlighet med vad som anges under rubriken Uppdraget genomföra informations- och kunskapshöjande insatser inom området Mobilitet som en tjänst.

Regeringen uppdrar vidare åt Trafikverket att i enlighet med vad som anges under rubriken Uppdraget årligen redovisa arbetet med informations- och kunskapshöjande insatser inom området Medborgar- och trafikantinformation för ökad trafiksäkerhet i vägtrafiken.

Trafikverket får från det under utgiftsområde 22 Kommunikationer uppförda anslaget 1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur, anslagsposten 12.1 Planering, stöd och myndighetsutövning använda totalt högst 181 miljoner kronor under perioden 2018–2029 för att genomföra de informations- och kunskapshöjande insatser som ingår i dels beslutet om fastställelse av nationell trafikslagsövergripande plan för transportinfrastrukturen för perioden 2018–2029 (dnr N2018/03462/TIF, m.fl.), dels detta uppdrag. Medlen får även användas för uppdraget att genomföra informations- och kunskapshöjande åtgärder inom området omställning av transportsystemet till fossilfrihet (dnr N2019/01344/TS)

Den del av uppdraget som rör Mobilitet som en tjänst ska redovisas årligen till Regeringskansliet senast den 31 mars samt slutredovisas till Regeringskansliet senast den 31 december 2023. Den del av uppdraget som

rör insatser på området Medborgar- och trafikantinformation för ökad trafiksäkerhet i vägtrafiken ska redovisas till Regeringskansliet årligen senast den 31 maj fram till och med 2029.

Uppdraget

Mobilitet som en tjänst

Inom området Mobilitet som en tjänst pågår ett flertal aktiviteter. En färdplan för kombinerad mobilitet i Sverige har tagits fram av en styrgrupp bestående av Statens energimyndighet, Trafikverket, Verket för innovationssystem (Vinnova), Samtrafiken i Sverige AB och Svensk Kollektivtrafik inom ramen för arbetet med regeringens samverkansprogram Nästa generations resor och transporter.

Trafikverket ska i uppdraget beakta de pågående aktiviteter som bedrivs inom ramen för och i anslutning till färdplanen.

Demonstrationsprojekt av en bytespunkt

Regeringen uppdrar åt Trafikverket att i samverkan med berörda aktörer, genomföra ett demonstrationsprojekt av minst en bytespunkt som stödjer mobilitet som en tjänst. Syftet är att klargöra vilka krav som behöver ställas på den fysiska och digitala infrastrukturen vid en befintlig bytespunkt för att möjliggöra Mobilitet som en tjänst.

Demonstrationsprojektet ska bland annat svara på frågorna vem som ska få tillträde till den fysiska och digitala infrastrukturen vid en offentlig bytespunkt och vilka åtgärder som kan möjliggöra detta samt hur tillträde till bytespunkten ska regleras för nya mobilitetstjänster som bilpooler och andra delningstjänster. Trafikverket ska genom demonstrationsprojektet också visa hur en fysisk och digital bytespunkt kan utformas för att möjliggöra delningstjänster. Demonstrationsprojektet ska avse en bytespunkt där statlig infrastruktur som förvaltas av Trafikverket utgör en viktig del. Trafikverket ska inom ramen för projektet utreda vad som bör vara det statliga åtagandet och Trafikverkets roll i utvecklingen och driften av bytespunkter som stödjer Mobilitet som en tjänst.

Gemensam nationell åtkomstpunkt för kombinerade mobilitetstjänster

Trafikverket ska, tillsammans med berörda värdorganisationer i färdplanen för kombinerad mobilitet, undersöka möjligheten till en gemensam

åtkomstpunkt med harmoniserade tekniska och affärsmässiga förutsättningar för mobilitetstjänster för att möjliggöra tredjepartsförsäljning av biljetter och andra kombinerade mobilitetstjänster.

Den 7 juli 2010 antogs Europaparlaments och rådets direktiv 2010/40/EU om ett ramverk för införande av intelligenta transporter på vägområdet och för gränssnitt mot andra transportslag. Direktivet innefattar sex prioriterade åtgärder där kommissionen har rätt att anta specifikationer genom delegerade akter. I uppdraget ingår att komplettera de uppgifter som redan är stadgade i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/1926/EU av den 31 maj 2017 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/40/EU vad gäller tillhandahållande av EU-omfattande multimodala reseinformationstjänster med konkurrensneutral information om biljetter som kan nås av tredjepartsaktörer på ett samlat och standardiserat sätt.

Redovisning av uppdraget om Mobilitet som en tjänst

Trafikverket ska årligen, senast den 31 mars, redovisa en lägesrapport från uppdraget som beskriver följande.

- Status för demonstrationsprojektet om minst en bytespunkt som stödjer Mobilitet som en tjänst samt en beskrivning av resultat och lärdomar t.o.m. redovisningstillfället.
- Förutsättningarna och statusen för en gemensam nationell åtkomstpunkt för kombinerade mobilitetstjänster.

I slutredovisningen av uppdraget ska Trafikverket redovisa resultatet av det genomförda demonstrationsprojektet om minst en bytespunkt, resultatet av arbetet kring en gemensam nationell åtkomstpunkt samt en sammanfattning av läget för utvecklingen på området Mobilitet som en tjänst i Sverige. I slutredovisningen ska det ingå en bedömning av vad som bör vara det statliga åtagandet avseende Mobilitet som en tjänst angående bytespunkter, vad som bör vara Trafikverkets roll samt vilken påverkan detta har på Trafikverkets verksamhet.

Om Trafikverket ser behov av ytterligare uppdrag för att genomföra informations- och kunskapshöjande insatser inom området Mobilitet som en tjänst ska dessa behov beskrivas och motiveras i den årliga lägesrapporten och vid behov i slutredovisningen. En bedömning av kostnaderna för föreslagna insatser ska redovisas.

Medborgar- och trafikantinformation för ökad trafiksäkerhet i vägtrafiken

I regeringens beslut den 31 maj 2018 att fastställa den nationella trafikslagsövergripande planen för transportinfrastrukturen för perioden 2018–2029 (dnr N2018/03462/TIF, m.fl.) uppdrog regeringen åt Trafikverket att genomföra informations- och kunskapshöjande insatser som avser Medborgar- och trafikantinformation för ökad trafiksäkerhet i vägtrafiken.

Redovisning av uppdraget om Medborgar- och trafikantinformation för ökad trafiksäkerhet i vägtrafiken

Trafikverket ska årligen redovisa uppdraget att genomföra informations- och kunskapshöjande insatser som avser Medborgar- och trafikantinformation för ökad trafiksäkerhet i vägtrafiken. Redovisningen ska övergripande beskriva genomförda insatser samt resultat och lärdomar t.o.m. redovisningstillfället. Redovisningen ska ske till Regeringskansliet i samband med att Trafikverket rapporterar sitt uppdrag att sammankalla till och leda övergripande samverkan i trafiksäkerhetsarbetet som syftar till att uppnå nollvisionen inom vägtrafikområdet (dnr N2016/05493/TS).

Skälen för regeringens beslut

I regeringens direktiv till Trafikverket om att ta fram ett förslag till en nationell trafikslagsövergripande plan för utveckling av transportsystemet för perioden 2018–2029 (dnr N2017/02312/TIF) ingick att Trafikverket skulle redovisa förslag till konsekvensbedömda informations- och kunskapshöjande insatser som underlag för regeringens fastställelse av den nationella planen.

I regeringens beslut om att fastställa den nationella trafikslagsövergripande planen för transportinfrastruktur för perioden 2018–2029 (dnr N2018/03462/TIF, m.fl.) bedömde regeringen att de områden som Trafikverket föreslagit för informations- och kunskapshöjande insatser är viktiga och att 230 miljoner kronor skulle fördelas till dessa insatser under planperioden. Trafikverket fick samtidigt i uppdrag att genomföra insatser inom områdena Medborgar- och trafikantinformation för ökad trafiksäkerhet i vägtrafiken och Öppna kollektivtrafikdata.

Därutöver angav regeringen i planbeslutet att Trafikverket får använda 33 miljoner kronor till informations- och kunskapshöjande insatser för samordning av godstransporter i enlighet med beskrivning i Effektiva,

kapacitetsstarka och hållbara godstransporter – en nationell godstransportstrategi (dnr N2018/03939/TS).

Genom regeringens beslut om att fastställa den nationella trafikslagsövergripande planen för transportinfrastruktur för perioden 2018–2029 fick Trafikverket i uppdrag att inkomma med utförligare beskrivningar avseende den i Trafikverkets förslag till nationell trafikslagsövergripande plan för transportinfrastruktur för perioden 2018–2029 beskrivna insatserna Åtgärder för omställning av transportsektorn till fossilfrihet samt Utveckling av Mobilitet som en tjänst/kombinerad mobilitet. Trafikverket inkom med en sådan redovisning den 4 juli 2018 (dnr N2018/04033/TIF).

Trafikverket bör ges i uppdrag att genomföra informations- och kunskapshöjande insatser inom områdena Mobilitet som en tjänst samt att redovisa uppföljning av informations- och kunskapshöjande insatser inom området Medborgar- och trafikantinformation för ökad trafiksäkerhet i vägtrafiken. Regeringen har även beslutat om ett uppdrag till Trafikverket om informations- och kunskapshöjande insatser inom området omställning av transportsystemet till fossilfrihet (dnr N2019/01344/TS). Trafikverket bör få använda totalt högst 181 miljoner kronor av de 230 miljoner kronor som beslutats för perioden 2018–2029 för att genomföra de informations- och kunskapshöjande insatser som ingår i dels beslutet om fastställelse av nationell trafikslagsövergripande plan för transportinfrastrukturen för perioden 2018–2029 (N2018/03462/TIF, m.fl.), dels i ovan nämnda uppdrag. Regeringen avser att återkomma om hur resterande medel ska användas.

Bakgrund

Mobilitet som en tjänst, även kallat Kombinerad mobilitet, är ett koncept där en resenär köper eller prenumererar på en kombination av möjligheter till mobilitet istället för, eller som ett komplement till, att köpa eller äga egna transportmedel.

Det finns en färdplan för kombinerad mobilitet i Sverige som är framtagen av färdplanens styrgrupp inom ramen för regeringens samverkansprogram Nästa generations resor och transporter. Färdplanens värdorganisationer tillika styrgrupp består av Statens energimyndighet, Trafikverket, Verket för innovationssystem (Vinnova), Samtrafiken i Sverige AB och Svensk

Kollektivtrafik. Det finns även ett flertal pilot- och demonstrationsprojekt på gång i storstadsområden, på landsbygden och i mindre tätorter.

Trafikverket har aviserat att de kommer att genomföra en förstudie om samverkan, roller och ansvar inom området Mobilitet som en tjänst och genomföra en kartläggning av hur den fysiska och digitala infrastrukturen i en bytespunkt skulle kunna se ut för att stödja Mobilitet som en tjänst.

Trafikverket ansvarar för att tillhandahålla en nationell åtkomstpunkt för flera av förordningarna kopplade till Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/40/EU av den 7 juli 2010 om ett ramverk för införande av intelligenta transportsystem på vägtransportområdet och för gränssnitt mot andra transportslag, det s.k. ITS-direktivet. I kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/1926/EU av den 31 maj 2017 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/40/EU vad gäller tillhandahållande av EU-omfattande multimodala reseinformationstjänster, som beslutades i maj 2017, ska den nationella åtkomstpunkten kompletteras med statiska och dynamiska data för hela kollektivtrafik- och vägnätet från och med december 2019 till december 2023. Exempel på data är tidtabeller, hållplatser för kollektivtrafik men även cykel- och bildelningsplatser, biljettförsäljning och slutligen trafikstörningar och annan realtidsinformation. I en framställan från Transportstyrelsen, som remitterats fram till den 4 februari 2019 (dnr N2018/04972/TS), föreslås, i enlighet med förordningen, att den nationella åtkomstpunkt som Trafikverket ansvarar för även ska innehålla dessa data.

I regeringens beslut om att fastställa den nationella trafikslagsövergripande planen för transportinfrastruktur för perioden 2018–2029 (dnr. N2018/03462/TIF, m.fl.) fick Trafikverket i uppdrag att genomföra insatser inom bland annat området Medborgar- och trafikantinformation för ökad trafiksäkerhet i vägtrafiken.

På regeringens vägnar

Tomas Eneroth

Helena Braun Thörn

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Socialdepartementet/JÄM

Finansdepartementet/BA, KO och SFÖ

Miljö- och energidepartementet/Me och Ee

Näringsdepartementet/TS, MRT, SPN, BB, SUBT, D, FÖF, FF, IFK, RTS, HL,
KSR och RS